

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Ігор ІЛЮШИК

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС

освітнього компонента

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної, заочної форм здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

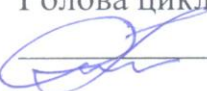
Спеціальність D1 Облік і оподаткування

Розробник: Павло МИХАЛЕВИЧ

Силабус обговорений та
схвалений на засіданні циклової
комісії з обліку і оподаткування
та менеджменту

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії

 Світлана САМЧИНСЬКА

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг обов'язкового компонента (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3,0 кредитів ECTS / 90 годин
Циклова комісія	Циклова комісія з обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 9. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 10. Знання економічних категорій та законів для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування. СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Очікувані результати навчання	РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання

	проблем сфери економічної відповідальності підприємств. РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. РН 19. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом ОК Економічна теорія є економічні відносини в суспільстві, закономірності їх розвитку та функціонування, а також суспільне виробництво та механізм дії економічних законів і їх вплив на використання людьми обмежених ресурсів у процесі господарської діяльності. Основними завданнями вивчення ОК Економічна теорія є вивчення загальних засад економічного життя суспільства; розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності.
Форма підсумкового контролю	залік
Тематичний план ОК (денна форма)	Розділ І. Фундаментальні поняття економіки. Лекції – 12 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 2 години Розділ ІІ. Фундаментальні процеси та явища ринкової економіки. Лекції – 16 годин Практичні – 4 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 2 години Розділ ІІІ. Підприємство та підприємницька діяльність. Лекції – 10 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 2 години Розділ ІV. Національна економіка та роль уряду у її функціонуванні. Лекції – 18 годин Практичні – 4 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 2 години Розділ V. Світова економіка та інтеграційні процеси. Лекції – 12 годин Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 2 години
Тематичний план ОК (заочна форма)	Розділ І. Фундаментальні поняття економіки. Лекції – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 14 годин

	Розділ II. Фундаментальні процеси та явища ринкової економіки. Лекції – 1 година Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 19 годин Розділ III. Підприємство та підприємницька діяльність. Лекції – 1 година Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 13 годин Розділ IV. Національна економіка та роль уряду у її функціонуванні. Лекції – 1 година Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 23 години Розділ V. Світова економіка та інтеграційні процеси. Лекції – 1 година Самостійні (самостійна позааудиторна робота студента) – 13 годин
Зміст освітнього компонента	Розділ I. Фундаментальні поняття економіки. Економічна теорія: суть та еволюція формування. Предмет, методи, функції, етапи розвитку економічної теорії Економічні потреби та виробничі ресурси. Економічні потреби та їх класифікація. Виробничі ресурси і фактори виробництва. Проблема економічного вибору. Економічна система суспільства. Сутність і типи економічних систем, суб'єкти економічної системи. Ринкова економіка. Суспільні відносини власності. Відносини власності в економічній системі. Форми власності. Реформування відносин власності в Україні. Суспільне виробництво та ефективність. Форми суспільного виробництва. Сфери і фактори суспільного виробництва. Ефективність суспільного виробництва. Споживач в економіці. Споживчі блага як засіб задоволення потреб. Корисність економічного блага. Крива байдужості. Бюджетна лінія. Рівновага споживача. Вплив доходів та цін на рівновагу споживача. Розділ II. Фундаментальні процеси та явища ринкової економіки. Ринкове вирішення основних проблем економіки. Сутність та класифікація ринків. Економічна природа конкуренції. Ринок вільної (чистої) конкуренції. Ринки обмеженої (недосконалої) конкуренції. Ринок монополії. Гроші в ринковій економіці. Сутність і функції грошей. Концепції походження та еволюція грошей. Сутність грошового обігу. Модель грошового обігу. Основні параметри ринку: попит, пропозиція, ринкова ціна. Попит та товар. Нецінові чинники попиту на товар. Пропозиція товару. Вплив нецінових чинників на пропозицію товару.

Еластичність попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції. Цінова еластичність попиту. Цінова еластичність пропозиції.

Ринкова структура: особливості різних ринків. Ринок товарів та послуг. Ринок праці. Ринок капіталу. Ринок землі.

Доходи у ринковій економіці. Ринкове формування доходів. Рента. Заробітна плата. Позичковий процент. Дохід від інвестування капіталу. Нерівність у розподілі доходів.

Ринкова інфраструктура. Банки у функціонуванні ринку капіталів. Небанківські фінансово-кредитні установи. Служби зайнятості та працевлаштування.

Розділ III. Підприємство та підприємницька діяльність.

Особливості підприємницької діяльності. Підприємництво як особливий вид діяльності. Види підприємництва. Класифікація підприємств.

Організація підприємницької діяльності та основні показники діяльності підприємства. Витрати виробництва. Доходи підприємства. Прибуток підприємства.

Організація фінансової діяльності підприємства. Фінансування підприємства. Інвестиційні ресурси підприємства. Активи підприємства.

Управління підприємством. Сутність і функції менеджменту. Структури управління. Сутність бізнес-планування.

Маркетинг у діяльності підприємця. Суть і завдання маркетингу. Класифікація маркетингу. Поняття та елементи комплексу маркетингу. Завдання маркетингу при задоволенні попиту на товари і послуги.

Розділ IV. Національна економіка та роль уряду у її функціонуванні.

Основні прояви цілісності національної економіки. Загальна рівновага національної економіки. Сукупний попит. Сукупна пропозиція. Циклічність як форма руху національної економіки.

Система національних рахунків. Суть і основні характеристики системи національних рахунків. Валовий внутрішній продукт. Інші показники системи національних рахунків: валовий національний дохід, чистий національний дохід, національний дохід.

Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги. Сутність зайнятості і безробіття. Види безробіття. Наслідки безробіття.

Інфляція як макроекономічне явище. Сутність та види інфляції. Взаємозв'язок безробіття та інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави. Розрахунок величини інфляції.

Роль уряду у регулюванні національної економіки. Причини державного регулювання економіки. Форми державного

	регулювання економіки. Соціальні гарантії та соціальний захист населення. Державні фінанси національної економіки. Фінансова та бюджетна система країни. Податкова система країни. Державний борг. Державний бюджет. Бюджет та його види. Доходи державного бюджету. Видатки державного бюджету. Поняття бюджетного дефіциту. Грошово-кредитне регулювання економіки. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Зміст грошово-кредитної (монетарної) політики. Національна банківська система. Центральний банк держави. Комерційні банки. Операції комерційних банків. Розділ V. Світова економіка та інтеграційні процеси. Світове господарство. Поняття світового господарства. Міжнародні економічні відносини. Міжнародна економічна інтеграція. Глобалізація світового господарства. Міжнародна торгівля. Суть і теорії міжнародної торгівлі. Торговельний і платіжний баланс країни. Регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародна валютна система. Поняття та види валюти. Валютний курс. Міжнародна валютна система та етапи її розвитку. Міжнародна міграція робочої сили. Сутність та причини міжнародної міграції робочої сили. Поняття міжнародного ринку праці. Діяльність Міжнародної організації праці. Міжнародний рух капіталів. Сутність та причини міжнародного руху капіталу. Форми міжнародного переміщення капіталу. Міжнародний кредит.
Рекомендована література	базова 1. Економічна теорія: політична економія. Підручник / За ред. С.І. Юрія. – К.: Кондор, 2009. – 604 с. 2. Ковальчук В. М. Політична економія: Курс лекцій. – Тернопіль: Астон, 2009. – 414 с. 3. Економіка (профільний рівень) : підруч. / Л.П. Крупська, І.Є. Тимченко, Т.І. Чорна. – Харків : Вид – во «Ранок», 2018. – 240с. 4. Криховець-Хом'як Л. Я., Длугопольський О. В., Вірковська А. А. Економіка (профільний рівень) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль : Астон, 2019. — 296 с. 5. Крупська Л.П. Економіка (профільний рівень) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Л. П. Крупська, І. Є. Тимченко, Т. І. Чорн а. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 256 с. додаткова 1. Бицюра Ю.В. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з економіки. 11 клас / Ю.В. Бицюра, Г.О. Горленко, С.Л.

- Капіруліна. – К.: Центр навчально-методичної літератури, 2014. – 95 с.
2. Ватаманюк О. Мікроекономіка. Навчальний посібник. – Львів: вид-во Львівського ун-ту, 2005. – 160 с.
3. Гальчинський А., Єщенко П. Економічна теорія. – Вища школа, 2007. – 503 с.
4. Горленко Г.О. Економіка (профільний рівень). Тренувальні вправи + Практичні роботи: навч. посіб. для учнів 10-х кл. екон. профілю навчання / Г.О. Горленко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. – 76 с.
5. Горленко Г.О. Економіка (профільний рівень). Тренувальні вправи + Практичні роботи: навч. посіб. для учнів 11-х кл. екон. профілю навчання / Г.О. Горленко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2014. – 115 с.
6. Горленко Г.О. Завдання для поточного та тематичного оцінювання з економіки (профільний рівень, 10-11 класи) / Г.О. Горленко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2014. – 239 с.
7. Горленко Г.О. Збірник задач з економіки: Навчальний посібник для учнів 10-11 класів / Упорядник Горленко Г.О. – Вид. 4-те доп. і перероб. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2009. – 168 с.
8. Горленко Г.О. Методичний посібник для вчителя до посібника «Економіка (профільний рівень). Тренувальні вправи + Лабораторні роботи» / Г.О. Горленко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. - 79 с.
9. Горленко Г.О. Практикум з економіки. 10-11 клас. Видання 4-те, перероб. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2009.– 80с.
10. Єщенко П.С. Економіка для всіх. – К.: Вища шк., 2009. – 478с.
- 11.Збірник різнорівневих завдань для державної підсумкової атестації з економіки / Тимченко І.Є., Крупська Л.П., Латер Ю.С., Чорна Т.І., Ящишина І.В. За ред. Тимченко І.Є. – Вид. 2, перероб. і доп. – Кам'янець-Подільський: "Абетка-НОВА", 2003. – 136 с.
- 12.Книга для вчителя економіки: Довідково-методичне видання / Упоряд. Н.В.Бєскова, В.М.Проценко. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 256 с.
- 13.Крупська Л.П. Економіка. 10 клас. Профільний рівень: Підручник для ЗНЗ / Л.П. Крупська, І.Є. Тимченко, Т.І. Чорна. – Х.: Ранок, 2010. – 256 с.
- 14.Крупська Л.П. Економіка. 11 клас. Профільний рівень: Підручник для ЗНЗ / Л.П. Крупська, І.Є. Тимченко, Т.І. Чорна. – Х.: Ранок, 2011. – 288 с.
15. Латер Ю.С., Ящишина І.В. Методичний посібник до «Робочого зошита із загальної економіки». – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004.

	16.Панчишин С. Економіка. 10-11 клас: Тестові завдання. – К.: Либідь, 2003. – 184 с. 17.Прикладна економіка. Посібник для загальноосвітніх навчальних закладів (10 -11класів). Підготовлено на основі американського видання «Applied Economics» / за ред. І.Ф. Радіонової. – К.: АртЕк, 2001. – 224 с. 18.Радіонова І.Ф. Економіка (профільний рівень). 10 клас / І.Ф.Радіонова, В.В.Радченко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. – 208 с. 19.Радіонова І.Ф. Економіка (профільний рівень). 11 клас / І.Ф. Радіонова, В.В. Радченко. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2012. – 256 с. 20.Радіонова І.Ф. Економіка (рівень стандарту, академічний рівень). 11 клас. Кам'янець-Подільський: Аксіома: 2011. – 176 с. 21.Радіонова І.Ф., Кравченко І.С., Радченко В.В. Загальна економіка: Підручник для 10 (11) класів середніх загальноосвітніх навчальних закладів. За ред. І.Ф.Радіонової. – 6-те вид., доповнене, перероблене, виправлене. – Кам'янець-Подільський: «Аксіома» 2008. – 395 с Інтернет-ресурси 1. www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського 2. http://rada.gov.ua/ - Офіційний веб-портал. Верховна Рада України 3. http://zakon3.rada.gov.ua/laws - Сайт «Законодавство України» www.uk.wikipedia.org - Україномовна версія он-лайн енциклопедії «Вікіпедія».
	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, практичне, консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: «Всесвітня історія», «Математика», «Географія», «Правознавство», «Інформатика».
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: «Менеджмент», «Організація виробництва», «Операційний менеджмент», «Економічний аналіз», «Маркетинговий менеджмент», «Економіка підприємства», «Креативний менеджмент», «Менеджмент персоналу», «Інноваційний менеджмент», «Економіка праці», «Фінансовий менеджмент». Здійснення професійної діяльності.

Критерії оцінювання	Критерії оцінювання: Високий рівень. Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Достатній рівень. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки. Середній рівень. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Початковий рівень. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
Забезпечення організації викладання ОК	https://kpefk.com.ua/docs/polozhennya/2023_24/Regulations_on_the_educational_process.pdf
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/mixalevich-pavlo-mikolajovich/

Розробник

Павло МИХАЛЕВИЧ